

Sari Sarkomaa kok

Kirjallinen kysymys Helsingin yliopiston terveystieteiden koulutusvastuuesityksen hylkäämisen perusteista

Eduskunnan puhemiehelle

Osana yliopiston ja opetus- ja kulttuuriministeriön sopimuskauden 2021—2024 valmisteluita Helsingin yliopisto esitti keväällä 2020 opetus- ja kulttuuriministeriölle koulutusvastuun myöntämistä terveystieteen maisterin tutkintoon, mutta esitys hylättiin.

Helsingin yliopisto on jo vuonna 2013 esittänyt samaa koulutusvastuuta, mutta sitä ei myönnetty. Tuolloin katsottiin, että kysymys siitä, voiko jokin yliopisto tai jotkut yliopistot profiloitua vain maisterikoulutuksen tuottajana, on koulutuspoliittisesti hyvin merkittävä, eikä sitä voida ratkaista pelkästään yksittäisen yliopiston yksittäistä koulutusalaan koskevan esityksen osalta.

Esitys olisi mahdollistanut kliinisen hoitotieteen asiantuntijatehtävissä, kehittämisessä, johtamisessa, opetuksessa ja tutkimuksessa tarvittavan yliopistotasoisin koulutuksen. Koulutusvastuun myöntäminen Helsingin yliopistolle olisi oleellisesti vahvistanut terveystieteellistä tutkimusta HYKS:n erityisvastuualueella. Vaikka HYKS:n erityisvastuualue on väestöpohjaltaan maamme suurin ja monimuotoisin, HYKS:n erityisvastuualue on ainoa, jossa ei tällä hetkellä ole esityksen mukaista terveystieteiden maisteri- ja tohtorikoulutusta. Metropolialueen merkitys on ratkaiseva koko Suomen menestymisen kannalta, mikä tulee ottaa huomioon myös alueen terveystieteiden koulutustarjonnassa.

Helsingin yliopiston terveydenhuollon maisterin koulutus lakkautettiin 1990-luvun lopussa, vaikka jo silloin oli tiedossa, että päätös aiheuttaa ongelmia sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle. Helsingin yliopisto on toistamiseen esittänyt opetus- ja kulttuuriministeriölle tutkinnonanto-oikeuden myöntämistä terveystieteiden maisterintutkintoon. Vuosien varrella asian eteen on tehnyt työtä laaja joukko eri toimijoita yhdessä Helsingin yliopiston, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin, Tehy:n ja Sairaanhoitajaliiton kanssa.

Laadukas toiminta sosiaali- ja terveydenhuollossa edellyttää osaavia hoitotyön johtajia, asiantuntijoita ja opettajia, joilla on akateeminen tutkinto ylempien ammattikorkeakoulututkintojen lisäksi. Terveydenhuollon johto-, asiantuntija- ja koulutustehtäviin vaaditaan yhä useammin yliopistossa suoritettua terveystieteiden maisterin, lisensiaatin tai tohtorin tutkintoa. Tutkijatehtävissä se on ehdoton edellytys.

Kasvaviin ja moninaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon haasteisiin vastaaminen asettaa hoitotyön johdolle ja asiantuntijoille uusia osaamisvaatimuksia. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksel-

Kirjallinen kysymys KK 567/2020 vp

le asetetut tavoitteet saavutetaan vain laadukkaalla johtamisella ja asiantuntijuudella. Hyvä johtaminen ja hoitotyön urapolut ovat myös ydin edellytys sote-alan houkuttelevuuden lisäämisessä.

Omat tieteenalaohjelmat ovat välttämättömiä myös kliinisen laboratoriotyön ja radiografiatyön asiantuntijoiden saatavuuden ja tieteenalojen sekä ennen kaikkea sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kehittymisen varmistamiseksi. Kliinisen laboratoriotieteen ja radiografian tutkinto-ohjelmat lakkautettiin vuonna 2014 Oulun yliopiston hallituksen päätöksestä.

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan Uudellamaalla tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän osaajia, sillä väestön ja työpaikkojen määrän ennakoidaan kasvavan nopeammin kuin muualla maassa. Yliopistotasoisia terveydenhuollon osaajia tarvitaan terveydenhuollossa hoitotyön johtamiseen, mutta myös metropoliseudun ammattikorkeakouluissa opettamiseen. Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että terveydenhuollon maisterin koulutusta on tärkeää saada myös metropolialueella, jossa tämän koulutuksen tarve kasvaa koko ajan.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä perusteilla Helsingin yliopiston esitys opetus- ja kulttuuriministeriölle koulutusvastuun myöntämisestä terveystieteiden maisterin ja tohtorin tutkintoon hylättiin,

mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy terveystieteiden maisterin koulutuksen uudelleen käynnistämiseksi ja tutkinnonanto-oikeuden myöntämiseksi Helsingin yliopistolle,

miten hallitus turvaa hoitotyön asiantuntijoiden, johtajien ja opettajien riittävyyden Helsingissä ja Uudellamaalla ja

miten hallitus turvaa terveydenhuollon diagnostisten palveluiden asiantuntijoiden riittävyyden ja osaamisen Suomessa?

Helsingissä 27.7.2020

Sari Sarkomaa kok